

SINTEZA OBIECȚIILOR ȘI PROPUNERILOR
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea normei didactice
și a costului unei ore academice a formatorilor Institutului Național al Justiției

Denumirea autorului avizului/recomandării	Nr	Obiecția/propunerea	Opinia Ministerului Justiției
Ministerul Educației	1.	<p>La pct. 1, sintagma „norma (sarcina) didactică anuală” a se substitui cu sintagma „norma științifico-didactică anuală”, iar sintagma „1400 ore academice” cu sintagma „1470 de ore astronomice”, deoarece, în conformitate cu art.119, alin. (8) din Codul Educației nr.152 din 17.07.2014, suma totală a orelor de muncă dintr-o normă științifico-didactică, realizată prin cumularea activității didactice auditoriale, neauditoriale, de cercetare, transfer tehnologic, de creație artistică și sportivă, metodică este de 35 de ore astronomice pe săptămână, ceea ce constituie 1470 de ore astronomice în 10 luni de muncă (o lună - cea 4,2 săptămâni). De asemenea, la pct.3 și pct.4 sintagma „ore academice” a se substitui cu sintagma „ore astronomice”;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Utilizarea noțiunii de „normă didactică” este conformă art. 11 alin. (7) din Legea cu privire la INJ și, drept urmare, nu poate fi modificată. Or, prezentul proiect de HG reprezintă cadru normativ conex Legii nr. 85/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative și nu Codului educației.</p> <p>Mai mult, normele de la art. 11 alin. (7) și cea de la art. 12 alin.(5), care împuternicesc Guvernul de a aproba norma didactică și a stabili modul de remunerare a formatorilor Institutului Național al Justiției reprezintă norme speciale în raport cu prevederile Codului educației.</p> <p>De asemenea, subliniem faptul că, odată ce INJ nu face parte din sistemul național de învățământ și educație (art. 2 din Legea cu privire la INJ), acestuia nu îi pot fi aplicate absolut toate standardele stabilite de Codul educației și, respectiv, nu îi pot fi aplicate prevederile referitoare la mărimea normei științifico-didactice.</p>

	2.	<p>Pct.2 a se expune în conformitate cu art.119 alin. (1) din Codul Educației, care stipulează că norma științifico-didactică se constituie din activitatea didactică auditorială; activitatea neauditorială; activitatea de cercetare, transfer tehnologic, de creație artistică și sportivă; activitatea metodică;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reiterăm faptul că odată ce INJ nu face parte din sistemul național de învățământ și educație (art. 2 din Legea cu privire la INJ), acestuia nu îi pot fi aplicate absolut toate standardele stabilite de Codul educației.</p> <p>Astfel, conform art. 11 alin. (7) din Legea cu privire la INJ, <i>față de formatorii care activează în Institut se aplică regulile stabilite pentru cadrele didactice din învățământul superior, în măsura în care nu sînt stabilite reguli speciale.</i></p> <p>Drept urmare, prin proiectul HG se stabilesc reguli speciale de formare a normei didactice pentru formatorii INJ, adică norme speciale în raport cu normele Codului educației.</p>
	3.	<p>La stabilirea costului unei ore astronomice (anexa la proiectul hotărârii de Guvern), a se ține cont de prevederile hotărârii Guvernului nr.381 din 13.04.2006 <i>Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare</i>, care în anexa nr. 16 stabilește cuantumul salariului tarifar pe oră pentru personalul încadrat în activitatea didactică în toate ramurile economiei naționale.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Institutul Național de Justiție nu face parte din sistemul național de învățământ și educație (art. 2 din Legea cu privire la INJ), pentru formatorii acestuia nu pot fi aplicate normele referitoare la salarizarea profesorilor din instituțiile de învățământ, stabilită în HG nr. 381/2006.</p>
<p>Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei</p>	4.	<p>Conform prevederilor Regulamentului - cadru cu privire la normarea activității științifico-didactice în învățământul superior, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr.304 din 22.04.2016, norma timpului de lucru pentru cadrele didactice și științifico-didactice este de 1470 ore pe an.</p> <p>Respectiv, considerăm oportun ca și pentru formatorii Institutului Național al Justiției norma didactică anuală să constituie 1470 ore academice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reiterăm cele expuse la pct. 1 și 2 din prezenta sinteză.</p>

	5.	<p>Prin Hotărîrea Guvernului nr.381 din 13 aprilie 2006 cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare, cu modificările ulterioare, este aprobat salariul tarifar pe oră pentru personalul încadrat în activitatea didactică în toate ramurile economiei naționale.</p> <p>Potrivit hotărîrii, cel mai mare tarif de 90 lei pe oră este stabilit pentru un profesor universitar sau doctor habilitat care citește lecții pentru doctoranzi și audienți ai instituțiilor de perfecționare și recalificare a cadrelor.</p> <p>Reieșind din cele menționate, considerăm oportun ca costul unei ore academice pentru formatorii Institutului Național al Justiției să fie aprobat în cuantum de 90 lei.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reiterăm cele expuse la pct. 3 din prezenta sinteză.</p>
	6.	<p>Proiectul de hotărîre urmează a fi perfectat din punct de vedere a tehnicii legislative.</p> <p>Astfel, pct.1 va avea următorul conținut:</p> <p>„1. Norma (sarcina) didactică anuală, pentru un an de studii, pentru fiecare formator al Institutului Național al Justiției, constituie 1470 ore academice." Pct. 2 din proiect ar putea fi parte componentă al pct. 1.</p> <p>Costul orei academice urmează a fi stabilit în partea decisivă a hotărîrii, fără a institui anexa la hotărîre.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Proiectul corespunde tehnicii legislative. În acest context, atragem atenția asupra faptului că, conform art. 49 alin. (2) din Legea nr. 317 din 18.07.2003 actul normativ are următoarea structură: <i>titlul, preambulul (după caz), clauza de emitere, partea dispozitivă, anexe (după caz), formula de atestare a autenticității actului.</i></p> <p>Drept urmare, structura proiectului unei hotărîri de Guvern nu conține „parte decisivă” și nu trebuie confundată cu structura unei hotărîri a instanței de judecată.</p> <p>Referitor la cuantumul normei didactice, reiterăm cele expuse în punctele precedente din prezenta sinteză.</p>
Ministerul Finanțelor	7.	<p>Sensul noțiunilor „norma didactică” și „sarcina didactică” este diferit. Astfel, „norma didactică” este numărul de ore stabilit pentru realizarea activităților didactice pentru o funcție didactică (un post didactic), iar „sarcina didactică” este numărul de ore stabilite real pentru fiecare formator, care poate constitui 0,5 (sau 1,0/sau 1,5) din „norma didactică”.</p> <p>În acest context, se propune pct. 1 din proiectul de hotărîre de Guvern de expus în următoarea redacție:</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Utilizarea noțiunii de „normă didactică” este conformă art. 11 alin. (7) din Legea cu privire la INJ și, drept urmare, nu poate fi modificată.</p> <p>Suplimentar, menționăm că conform art. 12 alin. (5) din Legea cu</p>

		<p>„1. Salarizarea formatorilor Institutului Național al Justiției se efectuează în funcție de numărul de ore stabilite în sarcina didactică lunară pentru fiecare formator.”.</p>	<p>privire la INJ, formatorii INJ sînt salarizați pe baze contractuale. Drept urmare, ei nu sînt angajați de bază ai INJ și lor nu li se poate atribui sarcina didactică de 0,5 , 1,0 sau 1,5, stabilită pentru profesorii din sistemul de învățămînt.</p> <p>Astfel, norma didactică stabilită în contractul încheiat cu fiecare formator nu poate depăși 1400 ore academice /an, urmînd a fi achitată cu 100 lei/oră.</p>
	8.	<p>La pct.2 din proiectul de hotărâre, după sintagma „Norma didactică”, se propune de completat cu sintagma „pentru un post didactic” .</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Pct. 1 din proiect deja prevede expres faptul că norma didactică este stabilită pentru fiecare formator. Drept urmare, completarea propusă pentru pct. 2 este inutilă.</p>
	9.	<p>În conformitate cu prevederile din anexa nr.16 a Hotărîrii Guvernului nr. 381 din 13 aprilie 2006, care prevede salariul tarifar pe oră pentru personalul încadrat în activitatea didactică <i>în toate ramurile economiei naționale</i>, pct.3 urmează a fi expus în următoarea redacție:</p> <p>„3. Salariile lunare concrete ale fiecărui formator angajat în cadrul Institutului Național al Justiției se determină prin înmulțirea numărului de ore academice lucrate conform sarcinii didactice lunare la costul unei ore academice, stabilit în anexa nr.16 al Hotărîrii Guvernului "Cu privire la condițiile de salarizare a personalului din unitățile bugetare" nr. 381 din 13 aprilie 2006."</p> <p>Totodată, pct. 4 și anexa la proiectul dat, urmează a fi excluse. Prin urmare, proiectul dat urmează a fi revizuit prin prisma celor expuse.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Anexa a fost exclusă, conținutul acesteia fiind comasat cu pct. 4 din proiect.</p> <p>Referitor la redacția propusă pentru pct. 3 din proiect, reiterăm cele expuse la pct. 3 din prezenta sinteză.</p>
Institutul Național al Justiției	10.	<p>Totodată, suplimentar prezentului proiect al Hotărîrii de Guvern, considerăm necesar de a introduce modificări și în <i>Hotărîrea Guvernului cu privire la salarizarea personalului unor instituții finanțate de la buget nr. 1108 din 25 septembrie 2006</i> prin completarea acesteia cu două anexe noi 2¹ și 2² <i>propunerile se anexează</i>), prin care să fie stabilit cuantumul salariului personalului de conducere și categoriile de salarizare pentru personalul administrativ al Institutului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu corespunde obiectului de reglementare a prezentului proiect și urmează a fi promovată ca un proiect separat, după examinare suplimentară.</p>

		<p>Astfel, propunem completarea hotărârii precitate la salarizarea personalului de conducere și nivelului de salarizare a personalului INJ, reieșind din statutul pe care îl are Institutul (instituție publică), precum și sarcina acestuia de a asigura formarea inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, a personalului din cadrul instanțelor de judecată, procuratură și organele de probațiune, cu introducerea personalului administrativ al Institutului a unui spor pentru complexitatea organizării instruirii și perfecționării profesionale a beneficiarilor.</p> <p>De asemenea, propunem stabilirea unui salariu de 8.000 lei pentru director și de 7.200 pentru directorul adjunct. Cuantumul propus al salariului reiese din responsabilitățile implicate de exercitarea funcțiilor respective și va constitui un stimul pentru atragerea la administrarea Institutului a celor mai buni specialiști. La stabilirea cuantumului salariului s-a luat în considerație salariul stabilit pentru președintele Curții Supreme de Justiție/Curții Constituționale conform recomandărilor efectuate de către Marina Naumovska, expert contractat de ATRECO pentru expertizarea Legii nr.85 din 28.04.2016, dar totodată această modalitate de salarizare este prevăzută și pentru directorii școlilor de magistratură similare din Ucraina, Georgia, România.</p> <p>În acest context, reținem că cuantumul propus de salariu vine în corespundere cu clauza generală de nediscriminare, astfel încât să fie asigurată o egalitate relativă între salariile directorului și directorului adjunct detașați din rândurile judecătorilor sau procurorilor (cărora li se păstrează pe perioada detașării cuantumul salariului de funcție) și salariile persoanelor alese la aceste funcții din mediul academic (salarizarea cărora se efectuează în baza Legii nr. 355 și a Hotărârii Guvernului nr. 1108). Or, existența unei diferențe semnificative între grilele salariale ridică chestiuni pe marginea respectării principiului interzicerii absolute a discriminării inclusiv în exercitarea dreptului la muncă.</p> <p>Suplimentar, urmează a fi completat și art. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1108 din 25 septembrie 2006, cu introducerea după cuvintele "categoriile de salarizare" a sintagmei " și salariile de funcție". În acest context, atragem atenția Dvs. că deja există un precedent privind instituirea unui sistem de salarizare mixt (categorii de salarizare/salarii de funcție), și anume Hotărârea de Guvern privind salarizarea militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă angajați în serviciul organelor apărării naționale, securității statului și ordinii publice nr. 650 din 12.06.2006 (art. 1).</p>	
Consiliul Superior al Magistraturii	11.	<p>Stabilirea cuantumului normei didactice pentru formatorii Institutului și costul normei în forma propusă, nu corespunde statutului Institutului Național al Justiției, scopului pe care îl are și legislația ce reglementează activitatea INJ.</p> <p>Potrivit art 2 din Legea nr. 152-XVI din 08 iunie 2006, Institutul Național al Justiției este unica instituție publică din RM responsabilă de formarea inițială a candidaților la</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Conform art. 11 alin. (7) din Legea cu privire la INJ, <i>față de formatorii care activează în Institut se aplică regulile stabilite pentru cadrele</i></p>

	<p>funcții de judecător și de procuror, formarea inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor în funcție, a grefierilor, asistenților judiciari, șefilor secretariatelor instanțelor judecătorești, consilierilor de probațiune, precum și a altor persoane care contribuie la înfăptuirea justiției. Institutul are personalitate juridică, dispune de patrimoniu propriu, de autonomie administrativă, științifică și pedagogică. Cheltuielile pentru întreținerea și funcționarea Institutului sînt finanțate din contul mijloacelor prevăzute distinct în bugetul de stat.</p> <p>În asemenea circumstanțe, formarea normei didactice în corespundere cu Codul Educației nu este relevantă, or prevederile Codului nu sunt aplicabile la stabilirea normei didactice pentru formatorii Institutului Național al Justiției.</p> <p>În acest sens, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii pledează pentru aceea ca în Hotărîre să fie indicat concret care activități ale formatorului vor fi indicate în normă ținînd cont și de faptul, că la INJ nu sunt încadrați formatori permanenți și majoritatea din ei sunt judecători sau procurori.</p> <p>In această ordine de idei, remunerarea unei norme didactice cu 100 lei, nu poate fi acceptată, avînd în vedere în primul rînd că Institutul Național al Justiției este unica instituție de învățămînt de acest gen din Republica Moldova în incinta căreia trebuie să activeze cei mai buni formatori.</p>	<p><i>didactice din învățămîntul superior, în măsura în care nu sînt stabilite reguli speciale.</i></p> <p>Drept urmare, prin proiectul HG se stabilesc reguli speciale de formare a normei didactice pentru formatorii INJ, adică norme speciale în raport cu normele Codului educației.</p> <p>De asemenea, atragem atenția asupra faptului că costul unei ore academice la INJ depășește cu mult costul unei ore a profesorilor din instituțiile de învățămînt superior din țară, fapt care constituie un stimul perfect pentru atragerea celor mai buni profesioniști în INJ.</p>	
	12.	<p>Totodată, reieșind din statutul și importanța Institutului Național al Justiției, propunem completarea hotărării precitate cu salarizarea personalului de conducere și nivelului de salarizare a personalului administrativ a INJ.</p> <p>Propunerea înaintată reiese din responsabilitățile implicate de exercitarea funcțiilor respective și va constitui un stimul pentru atragerea în activitatea Institutului a celor mai buni specialiști.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu corespunde obiectului de reglementare a prezentului proiect și nu conține detalii referitoare la posibilul quantum al salariului personalului de conducere al INJ.</p>
Curtea Supremă de Justiție	13.	<p>În același timp, analizînd prezentul proiect și avînd în vedere intrarea în vigoare a Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 85 din 28 aprilie 2016, cu modificările în privința Institutului Național al Justiției, considerăm că este binevenită completarea Hotărării Guvernului în cauză cu modificările prin care va fi stabilit quantumul salariului personalului de conducere și categoriile de salarizare pentru personalul administrativ al Institutului Național al Justiției.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reiterăm cele expuse la pct. 12 din prezenta sinteză.</p>
	14.	<p>Totodată nu suntem de acord cu textul anexei nr.1 la proiect, în care se propune costul unei ore academice în mărime de 100 lei. Actualmente costul unei ore academice este de 307, 39 lei. Salariul anual al formatorului cu norma didactică de 1400 ore academice pentru un an de studii cu costul unei ore academice în mărime de 100 lei va constitui 14 000 lei (1555 lei lunar). Pentru comparație - bursa de merit pentru studenții din învățămîntul</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Urmare a modificărilor operate în Legea cu privire la INJ, formatorii sînt angajați pe baze contractuale. Astfel, salariul lunar al acestora depinde de</p>

	<p>superior conform p.1 al anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1009 din 1 septembrie 2006 constituie 1320 lei.</p> <p>Pentru atragerea formatorilor profesioniști la Institutul Național al Justiției considerăm că salariul lor nu trebuie să fie mai mic decât cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 și care constituie 5050 lei. In prezent, reieșind din salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015 - 4500 lei, costul unei ore academice este de 307, 39 lei.</p> <p>Reducerea costului unei ore academice până la 100 lei este irațională și înregistrarea economiilor în bugetul de stat în acest domeniu va duce la o instruire necalitativă a beneficiarilor Institutului National al Justiției. De aceea propunem ca costul unei ore academice, indicat în anexa nr. 1 să fie calculat din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.</p>	<p>numărul de ore predate de fiecare formator în fiecare lună.</p> <p>Calculul efectuat de Curtea Supremă de Justiție este incorect. Rezultatul unui calcul matematic raportat la norma didactică deplină (1400 ore/10 luni*100 lei/oră) indică asupra unui salariu maxim de 14 000 lei/lună pentru un formator.</p> <p>Spre deosebire de reglementările anterioare, norma didactică nu includea activitățile didactico-metodice neauditoriale și activitățile de cercetare. Calculul rezulta exclusiv din sumarea orelor dedicate activități didactice auditoriale (în auditoriu) înmulțit la costul unei orei academice.</p> <p>Prin exercițiul propus de proiectul Hotărârii Guvernului <i>nu se vor diminua veniturile formatorilor</i> Institutului Național al Justiției, dar se vor calcula ținând cont de timpul efectiv lucrat, incluzând pregătirea pentru curs, predarea acestuia, verificarea lucrărilor, evaluarea finală, etc.</p> <p>Adițional, este incorectă compararea remunerării formatorului cu bursa de merit pentru studenții din învățământul superior, deoarece acordarea acestor două sume au scopuri și destinații diferite. Or, în această lumină ar trebui modificate și salariile profesorilor din instituțiile respective (care sînt mult mai mici</p>
--	---	---

			<p>comparativ cu cele ale formatorilor de la INJ).</p> <p>Este inacceptabilă și poziția prin care calitatea studiilor ar fi direct proporțională cu remunerarea formatorului.</p> <p>În altă ordine de idei, ar fi în impas învățământul obligatoriu dar și cel superior. Operînd cu exemple, ar fi în pericol sănătatea publică, dacă cadrele didactice din instituțiile de învățământ cu profil medical ar aborda aceeași poziție.</p>
<p>Consiliul Superior al Procurorilor</p>	<p>15.</p>	<p>În context, în conformitate cu prevederile art.10 alin.(2/2) din Legea nr.152 din 08.06.2006 privind Institutul Național al Justiției, <i>formatorii sunt selectați din cei mai buni profesioniști din rândul judecătorilor, procurorilor, cadrelor didactice din învățământul juridic superior, precum și al altor specialiști care activează în domenii ce fac obiect al cursurilor de formare inițială și de formare continuă organizate de Institut.</i> Același deziderat se conține și în pct.20 din Avizul nr.4 (2003) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri privind formarea inițială și continuă, specifice judecătorilor la nivel național și european. În sensul celor precitate, reducerea de trei ori al cuantumului remunerărilor pentru formatori va constitui un factor demotivant esențial în atragerea celor mai buni specialiști în domeniu pentru activitățile de formare inițială și continuă, precum și de instruire la distanță a actorilor în actul de justiție. De menționat că Institutul Național al Justiției reprezintă unica instituție care instruește judecătorii și procurorii, iar calitatea înaltă a instruirii atât inițiale, cât și continue, a judecătorilor și procurorilor, reprezintă o obligație legală a Institutului.</p> <p>Mai mult ca atât, în prezent, salariile judecătorilor și procurorilor, dar și a formatorilor care îi instruiesc, se supun unei modalități de remunerare conceptual noi, altele decât stabilirea unei remunerări fixe - dependența între salariile acestora și salariul mediu pe economie reprezintă o garanție principală, care determină statutul acestora.</p> <p>În același context, de notat că prin Hotărârea Guvernului nr.211 din 29.02.2016 au fost aprobate <i>Nomenclatorul și tarifele serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției, precum și Regulamentul privind modul de formare și utilizare a veniturilor colectate de către acesta.</i> La baza acestora au stat calculele efectuate de către</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că costul unei ore academice la INJ depășește cu mult costul unei ore a profesorilor din instituțiile de învățământ superior din țară, fapt care constituie un stimul perfect pentru atragerea celor mai buni profesioniști în INJ.</p> <p>Prin exercițiul propus de proiectul Hotărârii Guvernului <i>nu se vor diminua veniturile formatorilor Institutului Național al Justiției.</i> Argumentele se găsesc la pct. 14 din sinteză.</p> <p>Cu referire la calculele prezentate de minister în nota informativă la <i>proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la Nomenclatorul și tarifele serviciilor prestate contra plată de către Institutul Național al Justiției, precum și Regulamentul privind modul</i></p>

		<p>Ministerul Justiției, reflectate în nota informativă la proiect, iar potrivit acestor calcule, în calitate de punct de pornire pentru stabilirea unor servicii cu plată prestate de către INJ, a fost indicat salariul formatorilor, rezultat din salariul minim al unui judecător de nivelul Curții de Apel, care constituie 4,0 salarii medii pe economie.</p> <p>De asemenea, este inacceptabilă abordarea propusă, ținând cont de divergențele esențiale între tarifele achitate și remunerarea cadrelor didactice în cadrul Institutului National al Justiției.</p> <p>Reieșind din cele expuse, susținem proiectul hotărârii de Guvern menționate, cu condiția modificării anexei în partea stabilirii costului unei ore academice, astfel încât la baza calculelor să fie luat salariul minim al unui judecător de nivelul Curții de Apel (așa după cum este calculat în prezent).</p>	<p><i>de formare și utilizare a veniturilor colectate de către acesta</i> (aprobată prin HG nr.211 din 29.02.2016) menționăm că acestea au fost efectuate pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 85/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost operate modificări esențiale la Legea cu privire la INJ și acestea nu pot constitui nici argument, nici punct de reper pentru prezentul proiect de HG.</p>
Inspectoratul Național de Probațiune	16.	<p>Norma didactică pentru formatorii INJ se formează în corespundere cu prevederile art. 119 Codului Educației care include: activitatea didactică auditorială (contact direct cu studenții), realizată prin: ore de curs, etc; activitatea didactică neauditorială (conducerea stagiilor de practică,etc), și activitatea de cercetare (elaborarea de curriculumul, elaborarea produselor de program,etc).</p> <p>Activitatea didactică se cuantifică în ore convenționale în cadrul unei unități de timp, de regulă săptămîină, semestru, an. În învățămîntul superior, unitatea de timp pentru curs, seminar, consultații pentru examene, activități de laborator și lucrări practice este de 2 ore convenționale. Ora convențională în învățămîntul superior constituie 45 de minute. În conformitate cu REGULAMENT - CADRU cu privire la normarea activității științifico-didactice în învățămîntul superior Aprobate: Hotărîrea Colegiului Ministerului Educației nr. 1 -1 din 22.03.2016 și Ordinul Ministrului Educației nr. 304 din 22.04.2016; unde normativele de calculare a volumului activităților didactice auditoriale și neauditoriale pentru cursuri (seminare) norma muncii este de 2 ore convenționale plus pregătirea către cursuri, lecții practice, seminare - norma muncii constituie 1 oră pentru o oră.</p> <p>În temeiul celor invocate, luînd în considerație importanța activității formatorilor, complexitatea și necesitatea de pregătire pentru cursurile predate, în scopul formării profesionale înalte a specialiștilor, propunem remunerarea formatorilor cu 300 lei ora.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Modul de formare a unei ore convenționale în învățămîntul superior nu constituie un argument obiectiv pentru propunerea de mări costul unei ore academice de la 100 la 300 lei.</p>
Uniunea Avocaților din RM	17.	<p>În urma analizei proiectului HG și a cadrului legal relevant și a notei informative trebuie să menționăm că Uniunea Avocaților este împotriva modificării cuantumului de remunerare a formatorilor Institutului pe motiv că aceasta are doar o justificare economică, dar nu legală.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Atragem atenția asupra faptului că cel mai mare tarif (pe țară) este de 90 de lei per oră de instruire, stabilit</p>

		<p>Atragem atenția că formatorii instruiesc, educă și formează viitori procurori și judecători. Prin esență acest proces nu poate fi unul ieftin, iar scăderea remunerării formatorilor de la 307,39 lei la 100 lei pe oră, evident nu va ridica calitatea formatorilor și viitorilor studenți, ba din contra studiile la Institutului Național de Justiție va pierde din credibilitate și calitate.</p> <p>Mai mult decât atât, scăderile remunerației încalcă drepturile formatorilor angajați. La fel Hotărârea de Guvern este contrară dinamicii prețurilor și costului de viață care sunt în permanență creștere, fapt care va știrbi din entuziasmul și dedicația formatorilor în educarea unor viitori judecători și procurori "etalon". Nu în ultimul rând reducerea salarizării formatorilor, îi fac pe aceștia din urmă mai vulnerabili fenomenului corupției; ei fiind tentați să-și suplinească veniturile fie luând mită, fie angajându-se la alte instituții fapt care nu le va permite să se concentreze asupra formării lor.</p>	<p>pentru un profesor universitar sau doctor habilitat care citește lecții pentru doctoranzi și audienți ai instituțiilor de perfecționare și recalificare a cadrelor. Subsidiar, menționăm că activitatea didactică/de formare și efortul pe care îl depunde un lector universitar sau un doctor habilitat este indubitabil echivalent cu cel al unui formator al INJ.</p> <p>Prin urmare, subliniem că <i>scopul proiectului în cauză nu este scădere remunerării formatorilor, ci uniformizarea tarifelor pentru activitățile de instruire.</i></p> <p>Argumente adiționale privind calculul remunerării formatorilor sunt incluse la pct. 14 din sinteză.</p> <p>De asemenea, subliniem faptul că nu poate fi vorba de „vulnerabilitate la fenomenul corupției” atâta timp cât marea parte a formatorilor de la INJ sînt din rîndurile judecătorilor și procurorilor, salariile de funcție ale cărora au fost majorate considerabil pe parcursul ultimilor ani. Plus la aceasta, predarea în cadrul INJ ar trebuie să reprezinte o funcție onorabilă pentru aceștia și nu doar o sursă de venit.</p>
Institutul de Reforme Penale	18.	<p>Ținem să opinăm faptul că reducerea costului unei ore academice a formatorilor INJ nu ar fi una dintre cele mai indicate măsuri pentru a înregistra economii la bugetul de stat. Or, Strategia de Reformare a Sectorului Justiției pentru anii 2011-2016 a pus un accent pe <i>ridicarea profesionalismului și a responsabilității persoanelor implicate în efectuarea justiției, fiind reformată și eficientizată activitatea Institutului Național al Justiției.</i> Astfel, în scopul <i>consolidării profesionalismului sistemului judecătoresc în calitate de valoare</i></p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Reiterăm cele expuse la pct. 14 și 17 din prezenta sinteză.</p>

	<p>fundamentală, care să asigure valorificarea principiilor independenței atât a judecătorilor cât și a întregului sistem, a eficienței acestuia, precum și a responsabilității judecătorilor față de societate, <u>au fost prevăzute de către SRSJ intervenții sistemice și interconectate la nivelul sistemului judecătoresc în general și al activității fiecărui judecător în parte.</u> Aceste intervenții au fost orientate, inclusiv spre: ameliorarea procesului de formare și instruire a judecătorilor; precum și revizuirea sistemului și metodelor instruirii continue a judecătorilor și a personalului auxiliar din cadrul sistemului judecătoresc.</p> <p>Reducerea costului unei ore academice a formatorilor INJ ar putea avea un impact negativ major asupra consolidării activității Institutului Național al Justiției, cu atât mai mult la sporirea calității cursurilor de formare inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor, precum și a reprezentanților altor profesii juridice. Or, aspectul calității trebuie privit ca fiind un termen complex, care implică o abordare multilaterală, acesta incluzând în sine și aspectul unei remunerări adecvate a formatorului. Altfel spus, retribuirea muncii formatorilor este crucială în vederea asigurării calității instruirii.</p> <p>Ținem să atragem atenția asupra faptului că instruirea presupune nu doar prezența formatorului în fața audiențelor. De fapt, aceasta este precedată de un proces cu o durată dublă față de cel de instruire propriu-zis, și anume cel de pregătire pentru curs. Nu putem trece neobservat și peste activitatea de asistență ulterioară post-instruire, care este inevitabilă pentru evaluarea impactului subiectelor predate, opiniile participanților și perfecționarea/adaptarea cursului. Fără a ne îndepărta prea mult, aducem exemplul României, care la stabilirea remunerației formatorilor ia ca bază de calcul indemnizația brută lunară a funcției de judecător la înalta Curte de Casație și Justiție (Art. 108 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Republicată în Monitorul Oficial al României nr. 827 din 13/09/2005). Mai mult decât atât, nici chiar nivelul de remunerare anterior nu era suficient de competitiv, dacă să comparăm cu nivelul remunerării serviciilor similare în Republica Moldova. Adițional, eventualele economii făcute nu vor compensa probabil impactul negativ asupra calității instruirii.</p> <p>În contextul celor menționate, Institutul de Reforme Penale consideră inoportună măsura de reducere a cuantumului salariului formatorilor INJ cu scopul de a înregistra economii la bugetul de stat.</p>	
--	--	--

Ministru

Vladimir CEBOTARI